

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Journalen NB20 : 1850

Citation: Kierkegaard, Søren: "Journalen NB20 : 1850", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 23*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Anne Mette Hansen; Johnny Kondrup, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2006 , s. 75.
Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-nb20-txt-shoot-n68.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 23

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. [Læs CC0-erklæringen](#)

NB20:68

#

Anonymitet.

Ogsaa saaledes har Anonymitet demoraliseret Tiden, at den har bidraget til at gjøre Tiden karakterløs ved at afskaffe Charakterer.

Enhver, der paa nogen Maade vil spille Reformatoren, vil, misfornøjet med et Bestaaende, paatale det, tale Sandhedens Sprog extra ordinem ∴ udenfor de Medier, som Staten erkjender: han skal ogsaa kjendelig ud og bære hele Ansvar. Han skal ikke være bange for Faren; thi just Faren danner ham, eller den er i ethvert Fald Examinationen, der skal afgjøre om han duer til Sligt eller ikke.

Men see her fandt man ved Hjælp af Anonymitet en Udvei.

Lad os antage der skeer i een ell. anden Retning en Misbrug, en Uret. Der er baade Den og Den, der lider derunder. Vel. Men fordi En lider under en Uret, deraf følger endnu ikke at han er den Mand, der egl. har Kald til at paatale den.

Nu skulde Loven være den, at har jeg ikke Kraft til for Alvor i Charakter at træde op mod Uret, har jeg ikke Mod til saaledes at vidne for Sandhed: saa er min Opgave: at tie og lide. Ingen Utaalmodighed. Ogsaa Den, der tier og lider, fordi han erkjender sin Uduelighed til at være Reformator, ogsaa han er en sædelig Charakter. Og først ved at der saaledes i længere Tid lides og ties, strammes Forholdene saaledes, at den sande Charakter kommer.

Men ved Hjælp af Anonymitet skjød man en Gjenvei. Enhver utaalmodig Cujon, der ikke turde bruge sit Navn – det kunde jo maaskee koste ham hans Embede, ell. dog Unaade eller volde ham andet Tab – han blev nu, anonymt, et Sandheds-Vidne.

Ja, det er unegteligt nemt nok. Saa hittede man ovenikjøbet paa, at Anonymitet var noget Fortjenstligt, det var »for ene at have med Sagen at gjøre« jo jeg takker det var for ene at have med Sagen at gjøre at saa stundom en Anonym angreb en Navngiven. Thi den Anonyme han var bange for at bruge sit Navn, men ikke bange for at angribe den Anden med hans Navn. I Sandhed den Art Mod er et brillant Avancement for ussel Feighed.

Nu var Døren aabnet. Al Utaalmodighed og Pirrelighed rendte nu for enhver Ubetydelighed af Lidelsesnes

Skole – og blev anonym Reformator. Stundom bleve endog Skoledrenge – anonymt – Reformatorere af Skolevæsenet ell. dog af den enkelte navngivne Lærer. Og medens man har en Politie-Placat, der forbyder Conditorene at skjenke for Drengene: saa har man intet Forbud, som forbyder Journalister nær havde jeg sagt at skjenke for Skoledrenge, – man har intet Forbud mod at Drengene blive Medarbejdere i Journalerne. Det kan jo ikke engang forhindres, da de kunde være anonyme.

Enhver, der kjender noget til Msk, veed, hvor meget det frister Middelmaadighed og Ubetydelighed og smaalig Lidenskab at spille Reformator, at tale Sandhedens djærve Sprog.

Og dette blev nu talt fra Morgen til Aften – af alle disse Cujoner, der ene for Sagens Skyld, fortiede Navnet. Paa Bladets Contoir forefaldt ganske almindeligt den Scene: en Mand, der ligefrem vedgik at han af de og de Grunde ikke godt turde sætte sit Navn under – han blev saa anonym. Redakteuren og Forfatteren forstod hinanden; og ingen af Parterne rødmede. Saa kom Artiklen – man skulde troe det var af en af Sandhedens Heroer.

Følgen heraf blev igjen, at det at ville være en virkelig Charakter, der med sit Navn udsatte sig for den virkelige Fare: blev en Latterlighed, uklogt, da man jo paa en langt beqvemmere Maade kunde udrette [det] Samme, og ovenikjøbet virke ene for Sagen.

O, I Uslinger, ja vist kan man paa en beqvemmere Maade udrette det Samme, – demoralisere hele Samfundet ved at tale Sandhedens gjæve Sprog – dersom dette ellers er det Samme, som naar en sædelig Charakter ikke blot gavner ved det Enkelte han paataler, men uendeligt gavner ved at være Charakter.

[a] man kan

Hvad Verden fordum fik at see^b: en Springfyr, der springer frem og vil være Reformator og saa staaer der til Spot, det fik man nu ikke mere at see. Nei, nu vare Forholdene mere begunstigende for Springfyrene: de holdt sig anonyme, og blev saaledes aldrig compromitterede.

b og dette Syn har sin gavnlige Side

Imidlertid tordnede disse Anonyme – og der maatte tages Hensyn til dem; thi den offentlige Mening var her udtalt og anonymt »ene for at tjene Sagen.«